

Amtmaðurin

greiddi frá, hvat ið ministerið hevði sagt viðvíkjandi peningastuðuli til innflyting av vörum til Føroyar. Tað hevði lovað peningaliga hjálp men einki sagt um, á hvønn hátt hjálpin skuldi koma. Hann ivaðist to ikki í, at løgtingið fekk pening til ein landshandil, soleiðis sum skotið til í meirlutan uppskoti.

Chr. Holm-Jacobsen

helt, at ministerið hevði fyr eina ferð handlað fullkomuliga rætt. Um ministerið hevði lagt lógreglur og treytir við tilskotini um peningahjálp, høvdu vit stórliga undrast og funnið tað óhóskandi.

P. Niclasen

vildi gjarna vita, um statsins garantiur hevði verið ætlaður eisini teim privatu monnunum.

3. viðgerð av sama máli:

Fram var lagt eitt broytingaruppskot frá Djurhuus og Iversen.

Kr. Djurhuus

greiddi frá broytingaruppskotinum og helt fyr, at hann og Iversen vóru principiell ímóti einahandli, og hann kundi ikki vera við til longu nú at avgera, at løgtingið skuldi taka einahandil. Hann segði seg at skilja uppskotið hjá meirlutanum í nevndini soleiðis, sum um tað við seinasta setningi avgjordi, at tingið skuldi taka einahandil. Hann og Iversen høvdu tí loytt sær at seta uppskot fram um at strúka henda setningin.

P. M. Dám:

Eg skal við tað sama siga vegna javnaðarflokkinn, at ífall broytingaruppskotið hjá Djurhuus og Iversen verður viðtikið, vilja vit javnaðarmenn ikki greiða atkvøðu fyr uppskotinum um landshandil. Tí tað, sum broytingaruppskotið tekur burtur er júst kittið í kompromisinum millum sambandsmenn og javnaðarmenn. Vit vilja ikki ganga við til eina landshandilsskipan uppá tað grundarlag, at teir privatu grossistarnir skulu sleppa at hava í friði tað, sum eingin vandi fyr tapi er við, meðan tingið skal taka tann handilin, sum hinir privatu ikki vilja »risikera« at ganga inn í. Eitt tilfíkt grundarlag deyðsdomir landshandilin við tað sama. Okkara høvudstreyp fyr at ganga við til, at tingið skal taka landshandil á javnum kappingargrundarlagi við teir privatu er, at tingið óheft skal dríva sín handil strangt eftir forrættningligum línjum. Tað skal taka vinning har, ið vinning har, ið vinningur gevst — eins og teir privatu. Og tað skal, um tað er neyðugt fyr at spara landinum fyr tap og verja landshandilin,

skera so skart ígjøgnum, at tað tekur einahandil við ymsum vörum. Tað er júst fyr at tryggja fyr, at hetta ikki bert skal kunna henda, men at tað skal henda, at vit kravdu og finga hinar flokkarnar at ganga við til at taka tann partin av uppskotið við, sum Djurhuus og Iversen vilja hava burtur.

Tað undrar meg annars, at teir koma við hesum broytingaruppskoti: tí eg havi ikki skilt Samuelson oðrvísi, at hann hevði allan sambandsflokkinn aftan fyr seg í hesum máli. Eg dugi ikki at hugsa mær annað, enn at Djurhuus má hava mis-skilt nevndaruppskotið. Samuelson er ikki gingin við til avgjort at siga, at nú skal einahandil verða uttan mun til, hvussu víðurskiftini annars eru. Men hann er gingin við til at seta landshandil, tá ið víðurskiftini prógva, at landshandilin tryggjar betri vinnulív — tá ið tað við øðrum orði sagt forrættningliga og voruframfórluliga loysir seg best fyr land og fólk.

Djurhuus

helt, at tendensurin til monopol var tyðiliga komin fram í meirlutauppskotið — tað hevði Dams seinasta tala eisini prógvað. Hann hevði tí skilt meirlutans uppskot rætt, og hann var principiellur mótskotiður av monopol. Talarin fanst at, at hann ikki hevði havt høvi til at siggja uppskotið fyrr enn líka nú.

A. Samuelson

helt, at Djurhuus og Iversen fóru skeivir, tá ið teir lögdu tað í meirlutans uppskot, at tað avgjordi, at tað skuldi verða einahandil. Tvørturímóti! Tað segði og undirstrikaði, at teir privatu skuldu kunna innflyta vörur sum higartil. Eitt annað var, at tíðirnar — sum hann væntaði, at tær blivu — komu at verða so vörðnar, at tað einki annað var at gera uttan at taka einahandil við ymsum vörum. Sjálvt um vit ikki avgjördu tað, kom tað av sær sjálvum. Hann og Jógván Rasmussen høvdu fingið fullmakt frá teirra flokki — 100 procents fullmakt — at handla flokksins vegna. Hann trúði, at veruliga var flokkurin eisini einigur um meirlutans uppskot.

Iversen

segði, at hann hevði verið við til at stilla broytingaruppskotið, tí hann helt, at tað, sum teir høvdu koyrt burtur, ikki nýttist at sigast. Tað var sagt í tí, sum stóð frammanfyr. Tað var so stalt bert talan um ein »redaktionellan endring«. Hann hevði ikki væntað, at uppskotið fór at elva slíkan orðadrátt. Hviss broytingaruppskotið ikki varð

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:
TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Spegl, gardinstengur, rammur, rammulistar.

- Bilætir setast i rammu. -

TH. 309.

A. EIRIKSTOFT

TH. 309.

Teknisk Skole og Handelsskolen

paabegynder Vinterens Arbejde Mandag den 16. Oktober Kl. 7 i Tveraa Skole.

Principalers og unge Menne-skers Opmærksomhed henledes paa Læringleovens skærpede Bestemmelser angaaende Skole-pligt.

Ernst Hansen.

samtlykt, vildi hann stemma fyr uppskotinum frá meirlutanum í nevndini.

J. P. Davidsen:

Tá ið vit ganga við til meirlutans uppskot er tað fyr at fáa fasta grund undir føturnar. Vit trúgva, at víðurskiftini vilja falla soleiðis, at vit ikki sleppa uttan um einahandil. Eg má í hesum viðfangi vísa á, at vorulagrinu eru hjá teim privatu og handlandi, sum eiga pening. Hetta førir við sær, at tey fá tæku komu at rinda príshækkani. Vit vilja centralisera fyr at verja tann, ið minst formár. Voruprisurin er stigin upp í stórum. Eg kann soleiðis nevna, at cement er hækkað í prísi frá 9 upp í 15 kr., hóast sagt var okkum, at í Føroyum var stórt lagur av cement, tá ið kríggjið brast á. Tá ið vit spyrja eftir lagrinum, siga teir, at tað er selt, men hvor veit tað. Seinast, ið heimsbardagi var, oystu teir privatu »risikoidu« á tað almenna, meðan teir bara fingust við tað, ið var sikkur forrættning.

G. Winther

helt, at vit ikki kundu taka landshandil uttan sum monopol — fyr ein part ið hvussu er. Staturin kundi tá betri geva lán.

Orðaskifti fór enn eina drúgva

lotu fram millum fleiri tingmenn.

Iversen bað Djurhuus vera við sær at taka broytingaruppskotið aftur og greiða atkvøðu fyr meirlutans uppskoti. Tað gjordi Djurhuus.

Meirlutans uppskot um landshandil varð so viðtikið við 20 atkvøðum móti 1.

Móðurskip fyr bátafiskarar í Grønlandi.

Danbjørg:

Tað er Suðuroyar Fiskimannafelag, ið sent hevur hesa umsókn inn á ting. Teir biðja tingið styðja teir, so teir kunna keypa ella leiga eitt móðurskip t. d. eina skonnart, 5—600 tons, ið kann vera móðurskip fyr eini 10 ella 12 bátalog. Útróðrarmenninir ætla at bógva umboð og rógva út frá skipinum. Teir sleppa soleiðis frá at byggja hús í Grønland at bógva í, og eisini kunnu teir tá salta fiskin umboð og goyma olju og bensin til bátarnar eins og salt til fiskin. Hetta er eitt stórt framstig, og umframt alt hetta kunna teir tá flyta frá einari havn til aðra, soleiðis sum fiskurin flytur, og eisini út á bankarnar, ífall teir ynskja tað. Eg vóni, at heidraðu tingmenn taka væl undir við hesum máli og royna at ganga fiskimonnum á móti.

Simonsen, Djurhuus, Dam og Samuelson høvdu orðið og lovaðu at styðja málið.

Kunngerling.

Nevndin hevur samtlykt at seta fyrstæðumann fyr landshandlinum. Umsóknir um plássíð verða at senda til lögtingskrivstovuna seinast 17. oktober h.ár. Løn eftir avtalu.

Vorunevndin.

Sáttmálin

millum

landbrúksráðið og jardmannafelagið.

Við tað at »Dagblaðið« ígjár hevur frágreiðingar viðvíkjandi tí fortolkningi av jarðareforminum, sum upptikin er í einum skjali, ið er undirskrivað av landbrúksráðnum og jarðmannafelagsstjórnini, heldur landbrúksráðið tað vera beinast at kunngera hetta skjál orðrætt fyr almenninginum:

»Efter Anmodning fra »Føroya jarðmannafelag« har Landbrugsraadet haft en Drøftelse med Foreningens Bestyrelse om Forstaaelsen af af visse Punkter i Lov Nr. 174 af 24. Maj 1937 om Jordbrugets Fremme paa Færoerne, og er man enig om følgende Fortolkningsbidrag.

ad § 8.

I 4. Stk. omfatter »al Indtægt« Fæstefgiften af Fæstegodset (§ 16) samt Renter og Afdrag paa Laan o. l. og »alle Beløb for Salg af saadant Gods« forstaaes derhen, at Købesummen indgaar i Jordfonden, medens rimelig Erstatning ved Afsavn afregnes efter Reglerne i § 38.

ad § 9.

Det anses for obligatorisk, at der skal føres en Konto for hver Fæstegaard jfr. forovrigt § 15 i Reglement for Landbrugsraadets Forretningsgang.

ad § 11.

Nærværende Paragraf tilsigter ikke en Konfiskation af Kongsbøndernes velerhvervede Rettigheder, men omhandler Overdragelsesformerne for de i § 10 omhandlede Ejendomme jfr. for Fæstegodset § 38 og § 14 sammenholdt med § 18. og forovrigt Motiverne til Loven se Lagtings-tidende 1935 Bilag 4.

ad § 30.

Under Henvisning til Bestemmelserne i § 20 anses Fæstefgiften for de Fæstebrevs Vedkommende, der er udstedt før 1. April 1938 ogsaa at omfatte Forsikringspræmien, jfr. forovrigt Bemærkningerne Side 36 ad § 20 i den af den af Landbrugsministeriet under 15. Juli 1930 nedsatte Kommission afgivne Betænkning.

Hvad angaar de øvrige Landbolove af 1936 er disse at forstaa ud fra de samme Principper som foran anført om Loven om Jordbrugets Fremme.

»Føroya jarðmannafelag« forbeholder sig senere at fremkomme med Forslag til en Revision af Loven om Jordbrugets Fremme for at faa de foran optrukne Punkter mere klart og præcist udformet.